

AZ ALSÓ-BORSODI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1895. év augusztus 29-én

MISKOLCZON TARTOTT
KÖZGYŰLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

SÓLYOM GYULA.

MISKOLCZ,
WESSELÉNYI ÉS GEDEON KÖNYVNYOMDÁJA
1895.

AZ ALSÓ-BORSODI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE
1895. év augusztus 29-én
MISKOLCZON TARTOTT
KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :
SÓLYOM GYULA.

MISKOLCZ,
WESSELÉNYI ÉS GEDEON KÖNYVNYOMDÁJA
1895.

Jegyzőkönyv.

*Fölvétetett Miskolczon, 1895. évi augusztus hó 29-én
az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye részéről tartott közgyűlés
alkalmából.*

Jelen voltak:

Az elnökség részéről: *Tóth Dániel* esperes, *Lengyel Sámuel* egyházmegyei főgondnok. Tanácsbírák: *Makláró Károly*, *Sólyom Gyula*, *Kerekes József*, *Fekete József*, *Nagy Ignác*, *Szathmári Királyi Pál*, *Mikuleczky István*, *Molnár Bertalan*, *Papszász Lajos*, *Szalóczy Bertalan*. Lelkészek: *Vattay István*, *Szabó Károly*, *Illyés János*, *Halász József*, *Kodi Benő*, *Fekete Gyula*, *Bódog Tamás*, *Marsalkó Endre*, *Novák Sándor*, *Somodi János*, *Kazai Sándor*, *Kaszonyi János*, továbbá segédlelkészek, tanítók és egyházi küldöttek.

Jegyzők: A betegség miatt távollevő *Bodolay István* egyházmegyei egyházi főjegyző helyett *Sólyom Gyula*, mint a jegyzői toll vitelére fölkért tanácsbíró, *Fodor Pál*, *Szalóczi Pál*.

1] Lengyel Sámuel egyházmegyei gondnok üdvözli a közgyűlés tagjait és

a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2] Tóth Dániel esperes az egyházmegyénk életében előfordult minden egyes esemény felsorolására kiterjedő féléves esperesi jelentését felolvassa.

A felolvasott jelentés egyházmegyei közgyűlésünk elismerésének kifejezése mellett egész terjedelemben jegyzőkönyvbe vétetni határozottatott. A jelentés tartalma a következő:

Nagytiszteletű s tekintetű e. megyei közgyűlés!

Egyházmegyénk kebelében mult tavaszi közgyűlésünk óta történt eseményeket s az általam elvégzett ügyekről szóló jelentésemet a következőkben terjesztem elő.

Egyházmegyénk időszaki tanácsa mint közigazgatási bíróság a mezőkeresztesi lelkészválasztási ügyben folyó év május hó 20-ik napján hozott ítéletet. A lelkészválasztás ellen beadott panaszkérvényben előadott vádakát a megtartott vizsgálat nyomán beigazoltaknak nem találván, a választást egyhangulag megerősítette. Az ügy felebbeztetvén, abban az egyházkerületi időszaki tanács, mint közigazgatási bíróság folyó év július hó 17-ik napján tartott ülésében ítelt s az alsó-borsodi e. megye közigazgatási bíróságának ítéletét szintén egyhangulag helyben hagyta. Ennek következtében tisztelendő Simon János lelkész ur meghívására a mező-keresztesi egyháznak az engedélyt kiadtam. Nevezett lelkész az állomást elfogadta s jelen gyűlésünkön beerősítendő lesz.

A heő-papii egyház presbyteriuma f. év május hó 7-én azon jelentést tette hozzám, hogy az egyházi törvények 199-ik s következő §-ai értelmében a lelkészi állomást meghívás útján kívánja betölteni s az egyház összes hivei egy jelöltben, tiszteletes Szabó Bertalan s.-lelkész urban állapotak meg.

Nevezett s. lelkész urat tehát a heő-papii egyházból azonnal elrendeltem s miután az egyház presbyteriuma a kétharmad többséget hivatalosan is kimutatta, május hó 18-án az egyházi törvények 20-ik §-a értelmében Nagy Ignác és Molnár Bertalan tanácsbíró urak közreműködésével megvizsgáltattott az, hogy a jelölt bíró-e a választó egyház osztályzatának megfelelő minőségben, vagy nem zárandó-e ki hivatalból. A jogosultságnak egyhangulag történt megállapítása után ugyancsak Nagy Ignác és Molnár Bertalan tanácsbíró urak kérettek fel általam az egyházi törvények 202. és

203-ik §-ában körülírott eljárásnak ezen lelkészválasztásnál való teljesítésére. Kik is f. év május hó 3-ik napján a heő-papii egyházban megjelenvén, miután az általok megtartott egyházi közgyűlésben Szabó Bertalan s.-lelkész ur meghívása ellen senki sem nyilatkozott, őt a heő-papii egyház megválasztotta lelkészének jelentették ki. A törvényes idő elteltével a heő-papii egyház presbyteriumának a meghívásra az engedélyt kiadtam s a beerősítés végett az egyház követői ezen gyűlésünkre megjelentek.

Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk két világi tanácsbírói és az egyházi aljegyzői hivatalok betöltése végett a szavazást elrendelvé, a beérkezett szavazatok f. év július hó 10-ikén Nagy Ignác és Molnár Bertalan tanácsbírák és Fodor Pál. vil. főjegyző meghívása folytán alakult bizottság által felbontattak. Az egyik tanácsbírói állásra Mikuleczky István ur, a miskolczi egyház főgondnoka ez alkalommal megválasztott, 38 szavazatot nyervén. A másik tanácsbírói állásra és az e. aljegyzőségre az általános többséghez egy-egy szavazat hiányzott, az újabb szavazás tehát elrendeltetvén, annak eredménye f. évi aug. hó 22-ikén egy általam e végre összehívott, Sólyom Gyula és Molnár Bertalan tanácsbírák s Fodor Pál ur főjegyző tagokból álló bizottság által állapított meg. Mely szerint a világi tanácsbírói állásra Papszász Lajos ur a beérkezett 56 szavazat közül 43 szavazattal, az e. aljegyzőségre Szalóczy Pál ur 37 szavazattal megválasztottak. Egyszersmind mind a hárman általam megválasztásukról elnökiileg tudósítván, jelen gyűlésünkre meghívtak s nagy örömünk és édes reményeink között fogják most közöttünk hivatalos állásaikat elfoglalni.

Az eger-lövői lelkészválasztás f. év június hó 3-ik napján tartott meg. Ezen választás ellen a törvényes határidő alatt panasz-kérvény adatván be, Eger-Lövőre vizsgáló bizottságot küldöttem ki. — A megtartott vizsgálat nyomán az e. megyei közigazgatási bizottság tegnap, augusztus 28-ikán hozott ítéletet, mely szerint az eger-lövői lelkészválasztás megsemmisített s az ítélet jogerőre emelkedése után az új választás és a vétkesnek találtak ellen a fegyelmi eljárás megindítása elrendeltetett.

Helyettes és s.-lelkészeink elhelyezése tekintetében több változások állottak elő a tavaszi közgyűlésünk óta elmúlt idő alatt. Julius hó elején Szentmártoni Dániel Átányba rendelt, de oda be se lépett s.-lelkész ur, e. megyénk kebeléből való távozási szándékát jelentette be hozzám, részére tehát az elbocsátó levelet kiadtam. Helyére Erdélyi András s.-lelkész, volt sárospataki főiskolai szenior hivatott meg Nagy-Körösről s rendeltetett be ideiglenesen Átányba, Bócsra pedig Czecz András most vizsgázott s.-lelkész. Ezen ifju tiszteletes atyánkfiai most fognak szives jó kívánataink mellett e. megyénk kebelébe bevétetni. Nagy Barnabás palkonyai helyettes-lelkész június hó 25-én érkezett levelében adta tudtomra azon elhatározását, hogy a tornai egyházmegyébe kebeleztetett sajópetrii egyház h.-lelkészi állását elfogadván, egyházmegyéink kebeléből azonnal távozni akar. Az Úr igazgatván az emberek szívét, mint a vizeknek folyását s nevezett h.-lelkésztársunk itt minden becsülettel és tisztességgel eltöltött, bizony hosszas kápláni éveit után másutt óhajtván és reményelvén boldogságát és boldogulását feltekinthetni, — bár eljárása éppen nem volt szabályrendeleteinkkel megegyező, — részére az elbocsátó levelet június 30-án, igaz szívből jövő jókívánataim hozzácsatolásával kiadtam. Helyére Palko-

nyára h.-lelkészül tiszteletes Kovács Károly miskolci s.-lelkész urat rendelve; az így megüresült hely Nt. Nagy Ignác tanácsbíró úr mellett ideiglenesen ezen gyűlésig Csik Dániel s.-lelkész, püspöki titkár ur által töltetett be, Szabó András vattai s.-lelkész f. év aug. hó 6-án azon kérelmét intézte hozzám, hogy miután ő a néhai Giczey Miklós ur halálával megüresült vattai lelkészi állásra pályázni kíván, őt onnét rendelnem el. Ebből folyólag aug. 9-ikén nevezett s.-lelkészt Böcsre, Czegez András s.-lelkészt viszont Vattára rendeltem be. S itt kell már megemlékeznem ntü e. megyei közgyűlés, hivatalosan is azon köztudomású eseményről, hogy néhai Giczey Miklós vattai lelkésztársunk nemcsak e. megyénknek, de úgy hiszem, e. kerületünknek is legidősebb lelkésze, f. év augusztus hó 5-ikén délután 5^{1/4} óraker életének 88-ik évében bevégezte földi s több mint félszázados lelkészi pályáját s aug. hó 7-ikén délután 4 óraker eltemettük őt. Az irások szerint (Péld. X. 27.) „az Urnak félelme hosszabbitja meg a napokat“ s valóban ő azon lelkész-elődeink sorából való volt még, kik nagy és erős hittel felfegyverkezve, léptek rá a kálvinista papi pályára és az a nagy és erős hit ott élt bennök, megmaradt lelkökben az évek múlása, sorsuk különböző változásai között is a koporsóig, végső lehelletök elszállásáig. Tisztelettel s az isteni jószág és szeretet iránt való hálával vettük körül a mindvégig hű lelkipásztor koporsóját, ugyanezen érzelmekkel emlékezzünk meg most is és jegyzőkönyvünk lapjain is róla s ekként maradjon fel emlékezete közöttünk.

Egyházmegyénk tanítói és tanítónői sorából mult tavaszi gyűlésünk óta e. megyénk kebeléből eltávoztak: Gegus Irén Mező-Csáthról, Horváth József T.-Valkról, Tóth Kálmán S.-Keresztúrból, a helyökbe s a poroszlói egyház által újabban felállított 5-ik tanítói, illetőleg tanítónői állomásra megválasztottak ezen gyűlésünkön fognak beerősíttetni s a mennyiben esküt még nem tettek volna, feleskettetni.

3] Az esperesi jelentés folytán

az érdemekben megöszült Giczey Miklós volt vattai lelkész elhunya fölött egyházmegyei közgyűlésünk maga részéről is legbensőbb részvétét fejezi ki, azt közgyűlésünk jegyzőkönyvébe bevezettetni s erről a megboldogult lelkész családját is jegyzőkönyvi kivonaton értesíttetni határozza.

4] A megválasztott és közgyűlésünkben megjelent tanácsbírák, Papszász Lajos és Mikuleczky István, valamint Szalóczi Pál egyházmegyei egyházi aljegyző az elnökség által a törvényeinkben előírt eskü letételére felhivatván,

az esküt letették s a legbensőbb melegségtől áthatott beszédek kíséretében egyházmegyénk érdekeinek egész buzgalommal leendő előmozdítását ígérték.

5] Olvastatott a noszvaji egyház presbyteriuma által f. évi augusztus hó 14-én tartott ülés jegyzőkönyvének kivonata, mely a f. évi tavaszi közgyűlésünk 51. sz. alatti határozatára való hivatkozás mellett Tóth Kálmán tanítónak 500 frtos díjlevél mellett a noszvaji egyház tanítójává történt megválasztását bejelenti, egyidejűleg a megválasztott tanító részére kiállított tanítói díjlevél megerősítését kéri.

A mi Tóth Kálmán tanítónak tanítóvá történt megválasztását illeti, egyházmegyei közgyűlésünk a választást oly kijelentéssel erősíti meg, hogy bár nevezett tanító megválasztatása 500 frtos díjlevél mellett történt, mindamelllett mindaddig, míg a másik tanítói állomás szervezése és rendszeresítése be nem következik és mindaddig, míg a megválasztott tanító az összes tanköteles gyermekek megosztás nélküli tanításával foglalkozik: jogosítva van a régi tanítói díjlevél alapján és annak értelmében az eddigi összes tanítói javadalmazás élvezetére.

A bemutatott díjlevelek megerősítése azonban azon időpontig, míg a másik tanítói állomás díjlevele szinte bemutatatik, függőben tartatni rendeltetik.

Miről a noszvaji egyház presbyteriuma jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

6| Olvastatott a tiszakecskői egyház presbyteriumának folyamodványa, melyben az egyrészt az egyházközség, másrészt az egyházközség tanítói között, a tanítói fizetések teljesítésének új módozatára vonatkozó megállapodás, melynek értelmében a természetbeni járandóságok pénzre változtattak át és minden egyes iskolás gyermek tandíja 3 frtban szabatt meg, jóváhagyatni kéri.

Miután a bejelentett rendelkezés egyrészt a folyamodó egyház, másrészt az egyház által alkalmazott tanítók között ideiglenes jellegű intézkedést képez, a bejelentett rendelkezés jóváhagyó tudomásul vétetik.

Miről a t. kecskői egyház presbyteriuma jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

7| Olvastatott az ároktői egyház presbyteriumának folyamodványa, melyben, tekintettel arra, hogy a f. évi tavaszi közgyűlésünk 26-ik jegyzőkönyvi pontjában foglalt rendelkezéshez képest a néh. Petrák István által tett végrendeletet pótlólag bemutatta, az ároktői 178. sz. tjkönyvben foglalt ingatlanra vonatkozólag létrejött adás-vevési szerződést megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez fölterjesztetni kéri.

Miután az adás-vevés tárgyát képező ház és belsejében fölött Petrák István örökhatározatnak Ároktőn 1864. ápril 10-én kelt végrendelete szerint az ároktői egyháznak szabad rendelkezési joga volt s annak értékesítése a végrendeletben megjelölt célnak megfelelőleg történt: a bemutatott eredeti adás-vevési szerződés egyházmegyei közgyűlésünk által jóváhagyatik és megerősítés végett a vonatkozó ügyiratok kíséretében a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez fölterjesztetni rendeltetik.

8| Olvastatott a ládaházi egyház presbyteriumának folyamodványa, melyben az egyház tulajdonát képezett s a nyéki 179. sz. telekjövben 294. helyrajzi szám alatt foglalt 788 □ öl területű szőlőföld fölött, egyrészt az egyház képviselője, másrészt Fekete János és Posta Katalin sajtóhidvégi lakosok mint vevők között még 1868. decz. hó 10-én létrejött adás-vevési szerződést jóváhagyatni és az egyházkerületi közgyűléshez fölterjesztetni kéri.

Miután a kérdésben levő adás-vevési jogügylet egy különben is értékét veszített földterületre vonatkozik s miután az már csaknem 27 évi tényleges birtoklás által is megerősített, egyházmegyei közgyűlésünk az ellenében kifogást nem tesz; az adás-vevést utólagosan jóváhagyja s a bemutatott adás-vevési szerződést megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetni rendeli.

9] Olvastatott a vattai egyház lelkészének elhunytja alkalmából eszközölt leltározásról fölvett jelentés, melyből kitűnik, hogy a tanítói javadalmazás törzs alapjához tartozó regále kártalanítási tőkéből mintegy 20 frt, a volt tanító Szabó József által, annak idejében be nem szolgáltatott.

A tanítói javadalmazás törzsalapjához tartozó 20 frt visszatéríttetése céljából ügyészünk megbizatik, hogy ezen összegnek első sorban a néhai Szabó József tanító özvegye, másodszorban pedig a vattai egyház presbyteriuma ellenében leendő behajtása iránt haladék nélkül intézkedjék.

Miről a vattai egyház presbyteriuma jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

10] A dorogmai egyház a „domesticai közalapból“ 250 frt segély engedélyezése iránt benyújtott kérvényét az egyházkerületi közgyűléshez pártolólag fölterjesztetni kéri.

A benyújtott kérvény, tekintettel arra, hogy a dorogmai egyházközség az utóbbi időben anyagi erejét teljesen kimerítő építkezéseket volt kénytelen eszközölni, a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez pártolólag fölterjesztetni határozottatott.

11] Olvastatott a heő-bábai egyházközség presbiteriumának folyamodványa, melyben az egyházi szükségletek fedezése végett egyházközségülésileg megszavazott összegek kivetési kulcsát megerősítettetni kéri.

Miután folyamodó presbiterium kérvényéhez sem a presbiterium, sem a közgyűlés határozatát nem mellékelte: a folyamodvány pótlás végett visszaadni rendeltetett.

Miről a heő-bábai egyház presbyteriuma a folyamodvány kíséretében jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

12] Olvastatott a heő-bábai egyházközség presbyteriumának folyamodványa, melyben, tekintettel arra, hogy az egyházközséget halaszthatatlan építkezések folytán 2000 frtnyi adósság terhe nyomja, kéri, hogy folyamodványát közgyűlésünk a Szondy-Kenessey alapítvány jótéteményének megnyerése céljából a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez pártolólag felterjesztetni sziveskedjék.

Folyamodó egyház kérelmének hely adatik s folyamodványa a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez ajánlólag fölterjesztetni rendeltetik.

13] A heő-bábai egyházközség a domesticai közalapból 250 frt segély engedélyezése tárgyában előterjesztett kérvényét a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez pártolólag fölterjesztetni kéri.

Folyamodó egyházközség kérvénye, 100 frt segély erejéig a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetni határoztatott.

14] Olvastatott Somodi János heő-bábai lelkész folyamodványa, melyben azon kérelmét, hogy az egyházkerületi pénztárnál levő adóssága után a múlt 1894. évre esedékessé vált 31 frt 20 kr. kamat részére elengedtessek; a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez pártolólág kéri fölterjesztetni.

Folyamodó kérelme teljesíthetőnek nem találtatott.

Miről Somodi János heő-bábai lelkész jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

15] A zsérczi egyház presbyteriuma a domesticai közalaphól 500 frt segély engedélyezése iránt benyújtott kérvényét a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez pártolólág felterjesztetni kéri.

Folyamodó egyházközség kérvénye 300 frt segély erejéig a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez pártolólág felterjesztetni rendeltetett.

16] Olvastatott a poroszlói egyházközség presbyteriumának előterjesztése, melyben jelenti, hogy iskoláinak tulzsufoltsága miatt a f. évben egy új iskolai helyiséget szerzett s abba egy nő tanítói állást rendszeresített.

Jelenti továbbá: hogy a bemutatott díjlevél alapján, egyházmegyei közgyűlésünk jóváhagyása reményében Egető Irma tanítónő személyében az illető nőtanítót már meg is választotta. S ezen jelentéssel kapcsolatban kéri az új nőtanítói állás díjazásának fedezetére szolgáló összeg kivetésére nézve megállapított kulcs jóváhagyását; a bemutatott nőtanítói díjlevél megerősítését, úgyszinte a megválasztott nőtanító megválasztásának jóváhagyását.

Miután a poroszlói egyházközség az új nőtanítói állás rendszeresítésénél, az ezen állás javadalmazását feltüntető díjlevél megállapításánál és a javadalmazási szükséglet fedezésére szolgáló kivetési kulcs meghatározásánál, a törvényeinkben előírt föltételeket mindenkben szem előtt tartotta: az előterjesztésben foglalt kérelemnek hely adatik; a csatolt kivetési kulcs közgyűlésünk által jóváhagyatik, Egető Irma tanítónő megválasztása megerősítettik s a három példányban bemutatott díjlevél a vonatkozó ügyiratok kíséretében a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez jóváhagyás és megerősítés végett fölterjesztetni rendeltetik.

Miről a poroszlói egyház presbyteriuma jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

17] Olvastatott a geszti egyházközség nevében Turi Sándor lelkész jelentése, melyben a tavaszi egyházmegyei közgyűlés 48. sz. alatti határozatára való hivatkozás mellett tudomásra hozza, hogy az egyház a tulajdonát képező tagbirtokot f. évi július hó 28-án nyilvános árverés útján négy évre évenkénti 100 frt haszonbérért haszonbérbe adta s ennél fogva jövőre az eddigi haszonbérért évenként 22 frttal több fizettetik.

Tudomásúl vétetett.

18] Olvastatott a ceserépfalusi egyházközség presbyteriumának jelentése, melyben tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 49. számú határozatára való hivatkozás mellett tudomására hozza egyházmegyei közgyűlésünknek, hogy az egyház kikölesönzött tőkepenze után időközben mintegy 307 frt 10 kr. kamat folyt be s remény van, hogy részint barátságos uton, részint birói út igénybevétele mellett a tartozási összegek teljesen be fognak fizettetni.

Tudomásul vétetett.

19] Olvastatott Solyom Gyula egyházmegyei tanácsbíró véleményes jelentése a főtiszt. egyházkerület részéről folyó év május hó 7—8. napjain tartott közgyűlés jegyzőkönyvének 105. pontjában érintett azon indítvány fölött, mely szerint az egyházlátogatás jövőben mindenkor május havában végzendő.

A nagy tanulmánynyal szerkesztett jelentés azon következtetésre jut, hogy ha az egyházlátogatási intézmény fontosságát, jelentőségét, ellenőrzői szerepét mérlegeljük és nem pusztán a kényelmi szempontoknak hódolunk, kénytelenek vagyunk az eddigi gyakorlathoz s illetőleg az egyházlátogatásoknak a téli hónapokban való megtartásához továbbra is föltétlenül ragaszkodni.

Az egyházi látogatásoknak a téli hónapokban való fogamatba vételét szükségessé teszik ugyanis:

Az egyházlátogatóság által összeszedett különböző czélú és rendeltetésű pénzeknek rendeltetési helyökre való mielőbbi juttatása;

az egyházlátogatóság részéről való esekélyebb áldozathozatal;

a presbyteriumok könnyebb összehozása; végre

az egyházi számadások kellő időben való elkészítése és lezárása.

Ha az egyházlátogatás május hónapban vétetik fogamatba, akkor az elszámolás csak az őszi közgyűlés alkalmával fog megtörténni s a beszedett összegek egy fél évvel később jutnak rendeltetési helyökre.

Az egyházlátogatás teljesítése, mely 10—12 napig elvonja az illetőket teendőiktől, télben, mikor kevesebb a teendő, kevésbbé terhelő.

A presbyteriumok télben könnyebben összehozhatók, mint májusban, midőn az érdekelteket gazdálkodási kötelességeik már egészen lekötik.

Az egyházakban a gondnoki számadás és más számadások rendszerint csak az egyházlátogatóság megérkezése előtt egy pár nappal készíttetnek el és záratnak le, a minék ismét természetes ideje inkább január vagy február, mint május hava.

De különben is a téli egyházi látogatással összekötött nehézségek oly természetűek, melyek könnyen elháríthatók és könnyítés lenne szereshető már pusztán az által is, ha a járások esetleg szaporíttatnának.

Egyházmegyei közgyűlésünk a felolvasott jelentés által felöltött érveket egész terjedelemben magáévá téve határozatilag ki-

mondja, hogy azon indítványt, miszerint az egyházlátogatások május hóban tartassanak, el nem fogadja s az egyházlátogatások idejének eddigi gyakorlatát továbbra is fentartandónak véli.

Ezen határozat jkönyvi kivonat közlése mellett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez fölterjesztetni rendeltetik.

20] Olvastatott Fogarasy Jenő ároktői lakos, tanítónak, mint a tanítói egyesület elnökének átírtára, melyben az egyházmegye kebelében létező ev. ref. tanító-egyesület 25 évi fennállása alkalmából folyó évi szept. 25-én Miskolczon rendezendő ünnepélyére egyházmegyénk közönségét meghívja.

Egyházmegyei közgyűlésünk az ev. ref. tanítói egyesület elnöke által hozzá intézett meghívást köszönettel fogadja; egyházmegyénknek az ünnepélyen leendő képviseltetésével az egyházmegyei elnökséget megbizsa és föl hívja közgyűlésünk tagjait, hogy az ünnepélyt minél számosabb megjelenésökkel megtisztelni sziveskedjenek.

Miről Fogarasi Jenő tanító, egyesületi elnök Ároktőn jkönyvi kivonaton értesítendő.

21] Olvastatott a májji l. egyház presbyteriumának egyházmegyei közgyűlésünkhöz betérjesztett két rendbeli kérvénye, melyekben, hogy szükségparancsolta tantermének kibővítését megvalósíthassák, felemlik esdő szavakat, hogy úgy az egyházmegye, valamint az egyházkerület jöjjön segélyökre s végre 200 frt domesztikai segély nyerhetése végett egyházmegyei közgyűlésünk pártoló felterjesztését kéri, ígérvén, hogy ha ezen tervök megvalósítva lesz, egy ideig nyugodni fognak.

Egyházmegyei közgyűlésünk ismerve a mályii l. egyháznak szorongatott anyagi helyzetét; tudva, hogy szükségparancsolta tantermének kibővítését másként nem eszközölheti, hanem ha egyházmegyénk teljes erejével támogatására jó: ugyanazért míg egyrésztől ügyöket az egyházmegyei pénzügyi választmányhoz utalja, másrésztől 200 frt domesztikai segély nyerhetése végett a ft. e. kerületi közgyűlésnek melegen ajánlja.

22]! Olvastatott Szalóczy Pál t.-valki ev. ref. lelkésznek egyházmegyei közgyűlésünkhöz intézett kérvénye, melyben hivatkozva arra, hogy a folyó év tavaszán a rendkívüli árviz jövedelme javarészt képező buza vetését megsemmisítette; hivatkozva arra, hogy az árviz elvonulása után eszközölt tavaszi vetései a kedvezőtlen időjárás folytán alig adtak valamit; hivatkozva arra, hogy nincs remény, de nem is lehet arra, hogy az árviz sújtott egyházközség lakosai a fizetni szokott párbért csak felerészben is beszolgáltassák, ugyanazért lét-fentartása késztetni, hogy egyházmegyei közgyűlésünket keresse fel s kórje annak nagybecsű támogatását arra nézve, miszerint úgy a hollandi tárból valami segélyt, mint az országos közalapból legalább 200 frtot nyerhessen.

Egyházmegyei közgyűlésünk megdöbbenéssel értesül nevezett lelkész anyagi helyzetéről, tudva azt, hogy különben is kezdő lelkésznek mily nehéz viszonyokkal kell megküzdenie, hogy lételet a mai viszonyok között biztosíthassa még akkor is, ha csapások nem

érik, ugyanezért pártolólág terjeszti fel szorongatott lelkésznek ügyét a ft. e. kerületi közgyűléshez, kérve, hogy részére a hollandi tárból valami segílyt juttatni, valamint az országos közalapról 200 frtot kieszközölni kegyeskedjék.

23] Olvastatott a maklári ev. ref. egyház presbyteriuma nevében Kazai Sándor lelkész által beterjesztett kérvény a szándékolt építkezések költségvetésével felszerelve, melyben a lelkészlak zszindelyezése, istálló fedése, tanítói lak javítása, adóssága törlesztésének eszközölhetése végett, miután ezeket a hivek csekély száma s azoknak korlátolt anyagi helyzetök miatt önerejükből fedezni nem képesek, 457 frt domesztikai segíly nyerhetése végett egyházmegyénk pártoló felterjesztését kérelmezi.

Egyházmegyei közgyűlésünk ismerve a szorongatott viszonyok és körülmények között élő maklári egyházközség hiveinek nehéz helyzetöket, tudva azt, hogy a rájuk várakozó teendőket önerejükből a legnagyobb áldozathozatal mellett sem valósíthatják meg: ugyanazért 457 forint domesztikai segíly nyerhetése végett legmelegebben ajánlja a ft. e. kerületi gyűlésnek, kérve hathatós támogatását e sok szükséggel küzdő s a róm. catholikuskok közé beékelte gyülekezet részére.

24] Olvastatott az eger-lövöi ev. ref. egyház előljáróságának beterjesztett jelentése arról, hogy a 180, 190 tanköteles gyermek miatt szükségessé vált második tanítói állomás szervezését illetőleg úgy intézkedett, miszerint a különben is aggkoru tanítóval egyességre lépett. még pedig úgy, hogy az egyház hivei által gabona és pénzben fizetni szokott, u. n. párbér járulékoknak felét s az illető tankötelesek által fizetendő tandíjt a második tanítói állás javadalmazására átengedi, úgy azonban, hogy ezen engedményért az alkalmazott tanító a templomi éneklést és temetést végezni tartozik s erről nyilatkozatot állított ki, melyben beleegyezését nyilváníta.

Ugyancsak tudatja, hogy egyidejüleg megkereste Borsodvármegye tanfelügyelőjét, a felállítandó második tanítói állomás részére kieszközölni államszegély nyerhetése végett, ki becses támogatását megígérte, ily körülmények és remények között kiállították a második tanítói állomás díjlevelét, kérve egyházmegyénktől annak helybenhagyását, illetve végleges megerősítés végett ft. e.-kerülethez pártoló felterjesztését.

Egyházmegyei közgyűlésünk midön egyelőre tudomásul veszi az eger-lövöi ev. ref. egyház presbyteriumának intézkedését a szükségparancsolta s tovább el nem odázható II-ik tanítói állomás szervezésére nézve, midön abba belenyugvását adja, a beterjesztett díjlevelet azon utasítással teszi vissza nevezett egyház előljáróságához, hogy azt az államszegély megnyerése után végleges megerősítés végett terjessze be.

25] Olvastatott Tóth Ferencz lörinczfalvai ev. ref. segédlelkész felterjesztése, melyben tudatja egyházmegyei közgyűlésünkkel, hogy ő három évi küzdelem után a lörinczfalvai község képviselőtestületével

végre megállapodásra jutott, illetve egyességre lépett az iránt, hogy az ev. ref. lelkész számára eddig a község saját rétvéről adott 2 nagy fogatú kocsi széna helyett ezentúl 2 frtot, 2 öl puhafáért 14 frtot, ugyancsak hús, só, szalonna és méz váltsága fejében 6 forintot, összesen 22 frtot fog évenként a polgári község az ev. ref. lelkészi hivatal részére kiutalni s ennek érvényességét s kötelező voltát 1894. július 18-án és 1894. november hó 28-án kelt Lőrinczfalva község képviselőtestületének jegyzőkönyvében feltüntetett világosan és félremagyarázhatatlan határozatával igazolja, kéri tett intézkedései jóváhagyását, illetve megerősítését, valamint annak is kimondását, hogy a fenti 22 frt, melynek egyrészét, u. m. a deputatum czimén fizetett 6 frt összeget eddig az egyház saját czéljaira vett fel és fordított, jövőben egyedül az ev. ref. lelkészi hivatal javadalmazását fogja képezni.

Midőn e. m. közgyűlésünk a lőrinczfalvai s.-lelkész a fa, s zéna. hús, só, szalonna és méz megváltását eszközölt intézkedését tudomásul veszi, a polgári községgel e tárgyban létrejött megállapodásra helybehagyását adja, ugyancsak kimondja, hogy ezen, a polgári község által évenként fizetendő 22 frt nem az egyházközség, hanem egyedül az ev. ref. lelkészi hivatal javadalmazását fogja képezni.

26] Nagy Károly emődi, Nagy Simon májji tanítók, Özövek Istvánné özvegy tanítónő nyomasztó helyzetökre való hivatkozással, mindannyian segélyért kérvényeznek.

Egyházmegyei közgyűlésiünk nevezett kérvényezőket az egyházmegyei pénzügyi választmányhoz utalja.

27] Olvastatott a vattai ev. ref. egyház presbyteriumának e. m. közgyűlésünkhöz terjesztett kérvénye, melyben toronyépítésből felmaradt 550 frt adósságának törlesztésére a presbyterium a közgyűlés hozzájárulásával kivetést eszközölt, kérve azon kivetési kulcsnak, — mely szerint az állami adónak 10⁰/₀-át és családfekenként 2 frtot vetett ki — megerősítését.

E. m. közgyűlésünk a vattai ev. ref. egyház presbyteriuma által készített s a közgyűlés által jóváhagyott kivetési kulcsot jóváhagyja, illetve megerősíti.

28] Egyházlátogatásra kiküldetnek:

Az igriczii járásba: Szalóczy Bertalan e. m. t. bíró, tollnoknak Szalóczy Pál; a csáthi járásba: Fekete József e. m. t. bíró, tollnoknak Fekete Gyula; a miskolezi járásba: Sólyom Gyula e. m. t. bíró, tollnoknak Illyés János; a m.-keresztési járásba: Kerekes József e. m. t. bíró, tollnoknak Koszonyi János.

29] A f. év őszén S.-Patakon tartandó őszi e. ker. gyűlésre e. megyénk képviselőiül kiküldettek:

Nagy Ignác, Fekete József, Sólyom Gyula egyházi, Szathmáry Király Pál, Pappszász Lajos, Mikuleczky István világi tanácsbírák.

30] Tavasz i. m. közgyűlés helyeül :

az emődi egyház tüzetvén ki, melyről az emődi ev. ref. egyház előljárósága jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

31] Fűry Lajos poroszlói s.-lelkész

Nagy Ignác ur mellé Miskolczra, Nagy Lajos szederkényi s.-lelkész Kerekes József mellé Poroszlóra rendeltettek.

32] Olvastatott Bárczay Miklós egyházmegyei tanácsbirónak e. m. gondnokunkhoz intézett levele, melyben előrehaladott korára hivatkozva, tanácsbirói állásáról lemond.

Egyházmegyei közgyűlésünkre leverőleg hatott nevezett tanácsbíró urnak lemondása, de tudva azt, hogy sokkal jobban hozzá volt forrva egyházmegyénkhez vallását, egyházát hön szerető szive, mintsem hogy egyházmegyénket, — ha arra aggkorán kívül más okai nem volnának, — ily váratlanul itthagya; sokkal többet tett arra, hogy egyházmegyénk lemondását most elfogadja; ugyanazért kimondja egyházmegyénk, hogy lemondását nem fogadja el, hanem egyházmegyénk egyetemlegesen kéri állásának további megtartására.

33] Fekete József e. m. tanácsbíró s az esperesi hivatal által felhívott előadó felolvassa a konvent által újonnan módosított s az egyházmegyékhez elbirálás végett áttett — özvegy-árva gyámintézet alapszabályaira megjegyzéseit, illetve birálatát.

Egyházmegyei közgyűlésünk elsőben is elismerésének ad kifejezést Fekete József e. m. tanácsbíró és előadónak beható s körültekintő munkalataért s az abban foglaltakat magáévá teszi s azoknak alapján, a konvent által újonnan kibocsátott özvegy-árva gyámintézet alapszabályaira észrevételeit a következőkben teszi meg:

hogy a 3. §. kötelezett tagjai közzé a vallástanárok is felvéssenek ;

hogy az 5-ik §. azon rendelkezése, mely szerint azon lelkészi özvegy vagy árva, kinek néhai férje, illetve atyja állásából egyházi bíróság jogerős ítéletével elmozdított, segélyezésre igényt nem tarthat, következőleg módosíttassék :

ha a hitves, a bírói ítélet tárgyát képezett helyzet előidézésének eszközlője nem volt: özvegynek, a gyermekek pedig minden körülmények között árváknak tekintessenek és mint ilyenek, az alapszabály szerint őket megillető segélyezésben részesíttessenek ;

hogy a 6-ik §. szerint ne csak az árvák részesüljenek neveltetési, illetve gyámolítási segélyben, hanem az özvegyek évjáradéka is folyósíttassék, a néhai férjek szolgálati idejére való tekintet nélkül.

Ha a pénzügyi állapotok ezt meg nem engedik, vagy pedig az özvegy-árvatár érdekei a tőkegyűjtést javallják, belenyugszunk abba, hogy az évi járadék 200 frtra szállíttassék le ; sőt, hogy minden rázkódás kizárassék, abba is, hogy az első 5 évre az évjáradék, a rendelkezésre álló jövedelem az özvegyek számának hányadosa legyen.

Ezen 6-ik §. illetén módosítása elejtené a 19-ik §. a) alpontját, mely szerint azon özvegyek, kik néhai férjökkel, ennek 60 éves kora után keltek egybe, állandó ellátásra igénynyel csak akkor

birnak, ha néhai férjökkel legalább 5 évig éltek házasságban, ezen szakasz rendelkezése szerintünk méltánytalan és következtelen:

mert az a sorsát átalakítani akaró lelkész, ki 20—30 évig fizette a javadalmazása után rábáramló százalékot és a kiuek eltemetett neje az évi járadék élvezésére jogosítva is lett volna, újabb házassága alkalmával, történetesen olyan lelkész-özvegyet vesz el, a ki éveken át évjáradékot húzott is, ha együtt nem töltenek el 5 évet, az ismét özvegygyé lett nő semmi évjáradékot nem fog élvezni s nem tudjuk megérteni, minő befolyással leend az az özvegyárvtárra, hogy az özvegygyé lett nőt nem így, hanem amugy hívják; nem tudjuk megérteni, hogy a ki az első férj után már évi illetéket élvezett, az ugyanazon körülmény és jog alapján és ismételt özvegyisége esetén a megélhetését biztosító járadéktól miért üttetik el?

A fentebbiekben foglalt észrevételeinket azon tiszteletteljes kérelemmel terjesztjük fel a ft. e. kerületi közgyűléshez, miszerint azokat figyelmére méltatni s a konventnél azoknak érvényt szerezní méltóztassék.

34] Az időszaki tanács tagjaiul megválasztattak:

Egyházi részről rendes tagnak Nagy Ignác, póttagoknak Makláró Károly, Sólyom Gyula; világi részről rendes tagoknak: Molnár Bertalan, Szathmáró Király Pál, póttagnak Mikuleczky István.

35] A m.-keresztési lelkészválasztás, mely ellen a kisebbségben maradt választók — tudvalevőleg — annak idején óvást adtak be, az egyházkerületi bíróság másodfokon hozott ítélete által helyben hagyatván,

a megválasztott Simon János, hevesi lelkész, a szokásos formák és díjak befizetése mellett, a mező-keresztési egyház lelkészeül beerősítettett.

36] Olvasztatott a heő-papíi egyházban, f. év május hó 23-án megtartott lelkészválasztás jegyzőkönyve, mely szerint Szabó Bertalan miskolci s.-lelkész meghívás folytán a nevezett egyház lelkészeül egyhangulag megválasztatott.

Szabó Bertalan, a szokásos formák és díjak befizetése mellett a heő-papíi egyház lelkészeül beerősítettett.

37] Erdélyi András, sárospataki volt főiskolai szénior, jelenleg átányi s.-lelkész és Czecz András, első vizsgát tett, jelenleg vattai s.-lelkész, egyházmegyénkbe óhajtván magukat bekebeleztetni:

képesítő okmányaik és s.-lelkészi kiküldetésüket igazoló bizonyítványaik felolvastatván, a szokásos díj befizetése után, egyházmegyénkbe bekebeleztettek.

38] Szölledi János, f.-nyéki tanító a s.-keresztúri egyházba, Nagy Kálmán cserépfalusi tanító a t.-valki egyházba megválasztatván,

miután a megválasztatásukról szóló jegyzőkönyvek, szolgálati bizonyítványaik felolvastattak: a szokásos formák és díjak befizetése mellett, új állomásukra beerősítetttek.

39] Filep Ilona, m.-esáthi megválasztott tanítónő és Szathmári Ferencz

megválasztott hevesi tanító, miután úgy képesítő oklevelük, mint az illető egyházakba való megválasztatásukról szóló jegyzőkönyvek felolvastattak: a szokásos módon beerősítették.

Ez alkalommal Szathmári Ferencz, Szőlledi János s.-keresztúri és Putnoki István miskolczi tanítók, a törvényszabta esküt letették; a tanítónőkre nézve szintén elrendeltetett, hogy az egyházmegye színe előtt ők is esküvel kötelezzék magukat hivatásuk teljesítésére; minthogy azonban a tanítónők mostani gyűlésünkön nem voltak jelen: közgyűlésünk úgy intézkedett, hogy az egyházmegyénkben működő tanítónők az esperesi hivatalnál az eskü letételére megjelenjenek.

40] Az egyházmegyei tanügyi bizottság elnökének nagy gonddal és kiváló szakértelemmel összeállított, tanügyi állapotunk örvendetes előhaladását, de egyszersmind az itt-ott mutatkozó sajnós mulasztásokat, valamint az e téren szükséges és kívánatos javításokat lelkiismeretesen feltüntető évi jelentése kerülvén felolvasásra, kitűnt, hogy egyházmegyénkben a múlt 1894—95. iskolai évben 80 rendes, 2 segéd-, 2 ideiglenes tanító, tehát összesen 84 tanerő működött. Az 58810 lelket számláló alsó-borsodi egyházmegyében, az egyházlátogató küldöttségek által egybeírt adatok szerint volt: rendes iskolaköteles fiú 3659; leány 3358, összesen 7017; ismétlő 1072 fiú, 1065 leány, összesen 2137; iskolába járt rendes iskolaköteles fiú: 3375, leány 2992, összesen 6357; ismétlő 971 fiú, 974 leány, összesen 1945. Más vallású gyermek járt iskolánkba 243. Iskolába nem jár 660 rendes, 192 ismétlő iskolaköteles, összesen 852; vagyis a tankötelesek majdnem 12°/o-a.

Egyházmegyénkben van 87 tanterem, melyből 6 nem törvényszerű; fel van szerelve kellőleg 30; hiányosan 57. Iskolakert van 45, melyből szabályszerűleg 32 kezeltek. Iskolai vagyoni összesen 59¹/₂ hold és 296 frt. A tanítók fizetése 37926 frt 20 krt tesz ki, melyből átlag egy tanítóra 451 frt 50 kr. esik.

Az iskolák szellemi állapotát illetőleg, kiemelésével Fogarassy Jenő ároktői és Nagy Bertalan miskolczi tanítóknak, kitűnőek: Fülöp Sándor, Asztalos József, Réthy József, Kovács István poroszlói, Bán Jolán, Boor Róza, Tóth József, Paksy Dániel m.-keresztési, Gecse István, Kovács Károly t.-szederkényi, Fejes István bikki, Szarka Ferencz, Varga Soma, Pásztor Miklós, Putnoky István, Filep József, Kőszeghy István miskolczi, Kenyeres Pál, Gulyás Ferencz igriczi, Székely József szirmai, Baksa Lajos a.-zsolczi, Tóth Elek m.-esáthi, Tóth Imre t.-kesziii tanítók iskolái.

Dicséretesek: a Simon János lelkész által vezetett hevesi, Fűrj Lajos eger-lövői, Némethy József, Csillik Balázs, Szász Béla t.-nánai Szigethy Ferencz átányi, Horváth József t.-valki, Kenyeres Pál vattai, Farkas Pál daróczi, Tóth Károly palkonyai, Nagy Kálmán és Székely Kálmán cserépfalusi, Mészáros József zsérczi, Csiky Béla, Papp Ferencz, Gecse Ferencz miskolczi, Molnár József, Fekete József böcsi, Sztanko-

vics István, Dula Sándor t.-tarjáni, Tóth Kálmán s.-keresztúri, Kovács István csabai, Karay Miklós a.-zsoltzai, Fogarassy Gábor ároktői, Tóth Ferencz, Kalas Barna geleji, Gegus Irén, Kiss József m.-csáthi, Hegedűs Tamás t.-keszii, Nagy Simon mályii, Nagy Károly emődi tanítók iskolái.

Kielégítők: Tóth Ferencz lőrinczfalvi s.-lelkész, Nagy Pál ábrányi, Bertók Károly m.-keresztési, Lábás Bertalan geszti, Kapitány Sándor sályi, Láng Gyula heő-bábai, Smegner János böcsi, Török István heő-papii, Tóth Ferencz heő-szalontai, Kerekes Imre, Ajtai András d.-győri, Gaál Péter dorogmai, Hagymási Pál n.-mihályi, Balogh János m.-csáthi, Tóth Sámuel kis-tokaji, Horváth Gábor aranyosi tanítók iskolái.

Gyengék: Geese Andor ónodi, Terjék László andornaki, Gaál Lajos miskolci, Győry Sándor dorogmai, Ando Endre ládházai tanítók iskolái.

Nem hagyhatja említés nélkül e tanügyi jelentés, hogy Győry Sándor dorogmai, Gaal Lajos miskolci filléregyleti tanítók, daczára annak, hogy mult évi őszii közgyűlésünk 29. jkőnyvi pontjában, már az esperesi hivatal bizatott meg, hogy rossz iskolájukért a legszigorubb intézkedést tegye meg ellenük, ismételen oly szárnalmas eredményt mutattak fel, mely minden bírálaton alól áll.

Ezek után a tankönyvi jelentés azon hiányokat sorolja elő, a melyek a teljes jó eredménynek akadályul szolgálnak, részint javaslatokat terjeszt elő, melyektől tanügyünk felvirágzását reméli.

Közgyűlésünk behatóan tárgyalván mind a tanügy kárára fennálló hátrányos állapotokat, mind a javításra irányuló javaslatokat, elhatározza, hogy a körlelkészek, már a jövő iskolai évben szigoruan ellenőrizték, hogy az iskolákban az egyházkerület által kiadott Deszö-féle tanterv hajtassék keresztül; továbbá az u. n. B. mintájú táblázat mindenütt beszereztessek; ugyancsak a gyermekek, lehetőleg mindig szeptember elején adassanak iskolába, valamint a növendékek a szükséges tankönyvekkel az iskolai előjáróság közvetítése folytán láttassanak el, és különösen az iskolai mulasztások minden két hétben kimutattassanak és a polgári hatóságnak átadassanak. Gaal Lajos, miskolci filléregyleti tanító ellen a fegyelmi eljárás elrendeltetik. Az iskolalátogató körlelkészek némi díjazása céljából, megbizatik a pénzügyi választmány, hogy a jövő tavaszi gyűlésünkre erre vonatkozólag javaslatot terjesszen be.

Végül egyh.-megyei közgyűlésünk, a tanügyi bizottság elnökének, nagy gonddal szerkesztett, kimerítő jelentéseért őszinte elismerését nyilvánítja.

41] Olvastatott a zsérczi egyház előjáróságának jelentése a magtári tartozások rendezése tárgyában, mely jelentés megtételére a f. évi tavaszi közgyűlésünk 50. jkvi határozata értelmében utasított nevezett egyház presbyteriuma. E jelentés szerint a zsérczi egyház előjárósága minden lehetőet elkövet a magtári tartozások biztosítására;

intézkedett, hogy a magtári adósok ismét ügyvéd által serkentessenek kötvényeik szabályszerű kiállítására; egyszersmind a behajthatlanoknak bizonyult, több, mint 30 éves tartozásoknak, a mennyiben az adósok vagyoni nélkül elhaltak, töröltetési engedélyezését kéri.

A zsérczi egyház előjáróságának ezen jelentése tudomásul vétetik, s jövőre nézve utasítja közgyűlésünk a nevezett egyház presbyteriumát, hogy az egyházi törvények 27. §. 14-ik pontjában kimondott felelősség terhe alatt, igyekezzék a kamatokat — elsősorban barátságos felszólítás útján, ha pedig az célra nem vezetne, teljes szigorúsággal — évről-évre pontosan behajtani, hogy a netalán ismét felszaporodható adósság behajtása miatt szükségessé vált peres eljárás által, az amugy is szegény nép, a vagyoni tönkretétel örvényébe ne sodortassék.

42] Ugyancsak a zsérczi lelkész terjedelmes jelentést intéz közgyűlésünk elé az egyházában elhatalmazott, részint a multban elkövetett mulasztásokból eredő, részint a hivek közönyösségéből, részint macakosságából származó, több rendbeli bajokról, tarthatatlan állapotokról. Elmondja, hogy az egyháznak 7 holdat tevő földje haszonbérileg kezeltetvén, a bérlő, — daczára, hogy a szerződés szerint ez évben már lejár bérlete, — nem akarja még egy évig a földet kibocsátani kezei közül, azt állítván, hogy a néhai lelkész, szándékosan tette előbbre a szerződés határidejét; a presbyterium pedig nem hajlandó a lelkésznek segítségére jönni a szerződés erejének érvényesítésében. Továbbá a lelkész használatában levő földek, daczára a régen megtörtént tagosításnak: máig sincsenek határkövel megjelölve s az egyháztanács vonakodik a szükséges, határt jelző köveket beszerezni, holott a szomszédok felől a föld évről-évre fogy az elszántás folytán. Ugyancsak panaszolva említi, hogy a domesztikai járulékok a lefolyt 12 év óta, soha be nem szedettek rendesen, hanem az egyház pénztárából pótoltatnak, mi által az amugy is szegény egyház pénztára nagy mértékben megkárosítottatik. Végül panasolja, hogy a lelkészi díjlevélben biztosított 32 méter fa fizetésének beszállítását nem akarja a gyülekezet teljesíteni, hanem — hivatkozva a néhai lelkész idejéből való gyakorlatra, — a természetben kiszolgáltatandó fa helyett, párbér arányában megállapított pénzfizetést teljesítenek. Ugyde az ekként beszállított pénz nem felel meg a díjlevélben kitett fa értékének; a még hiányzó összeget presbyterium nem engedi az egyház pénztárából fedezni: így a lelkésznek évről-évre esonkulása van a fizetés dolgában. Ugyanennek kapcsán említi, hogy párbérhátráléka évről-évre szaporodik s hogy sem ezt, sem pedig a rendes évi párbért nem hajlandó a presbyterium beszélni, holott itt már 3 év óta nem közvetlenül a lelkész és tanító, hanem a gondnok által a presbyterium szedeti a fizetést. Mindezen bajok orvoslása végett közgyűlésünkhöz folyamodik.

Közgyűlésünk az előadott sérelmes állapotokra nézve, bár azon meggyőződésben van, hogy azok, részben a lelkész által,

személyesen is eligazíthatók volnának; mindazáltal folyamodó lelkész kérelmét meghallgatva, a fentebb idézett egyházi törvények 27. §. 5. és 14-ik pontjaiban foglalt teendők és felelősségre való figyelmeztetéssel, szigoruan utasítja a presbyteriumot, hogy a kérdéses bérleti szerződéssel forduljon egyházmegyei ügyészünkhöz s annak utasítása szerint járjon el; a határkövek nélküli földeket a kataszteri kimutatás szerint méresse fel s az ekként megállapított határra a jelző-kövek elhelyezését eszközölje; ugyanazon felelősség terhe alatt hajtassa be a domesztikai járulékokat; a lelkési díjlevélben foglalt fafizetés, a díjlevél szerint, természetben teljesítendő az egyház előjárósága által; ennek eszközzésére a presbyterium felelősség terhe alatt utasítatik; ellenszegülés vagy mulasztás esetén a presbyterium ellen az egyházmegye részéről fegyelmi bírósági eljárás lévén indítandó, végül a párbérbátrálékok, valamint általában a behivatalnokok fizetésének behajtása a gondnok által szigoru felelősség terhe alatt, pontosan eszközzendő.

Ugy erről, mint az előbbi jkvi pontban foglaltakról a zsérzi egyház előjárósága jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

43] Olvastatott Ágoston Sándor kegydíjas lelkésznek két rendbeli kérvénye, melyek egyikében, mint kimondja: — a megígért, de eddig csak részben kapott nyugdíjának egészen leendő megadását és 50 frt lakbér évi illetményt kér — ellenkező esetben perujtás megkezdését helyezi kilátásba; a másikban pedig már egyenesen perujtásért folyamodik.

Egyházmegyei közgyűlésünk Ágoston Sándor kegydíjas lelkész ügyéről már más alkalommal végérvényesen intézkedvén: folyamodót kérelmével elutasítja.

44] Marsalkó Endre, diós-győri lelkész a presbyterium nevében jelenti, hogy nevezett egyházi előjáróság, a f. évi tavaszi e.-m. közgyűlés jegyzőkönyve 53. pontjában foglalt utasításának, a magtári tartozások rendes kötvények által való biztosítása tekintetében, eleget tett, a mennyiben a kötvények, kellő bizonyítékokkal el vannak látva.

Ezen jelentés tudomásul szolgál és az egyházlátogatói hivatalnak figyelmébe ajánlatik.

45] A sajó-keresztúri egyház presbyteriuma, azon alkalomból kifolyólag, hogy három éves tanítói állomását örökös tanítósággá változtatta, azt kérelmezi közgyűlésünktől, hogy a régi tanítói díjlevélnek azon pontja, mely az eddigi három éves tanítóknak egyszeri sörfőzési kedvezményt biztosít, most az örökös tanító díjleveléből töröltessék; ugyancsak a régi díjlevélben foglalt 4 öl tűzifa 25 frt pénzértékben való megváltásának engedélyezését kéri; egyszersmind az ilyen módon megváltoztatott díjlevelet, megerősítés végett beterjeszti.

Közgyűlésünk a sajó-keresztúri egyház presbyteriumának kérelmét nem teljesítheti; a régi díjlevél kérelmezett tételének törlesztését nem engedélyezi, mert az fizetéscsonkítást volna maga után; a 25 frt faváltság-díjat nem tartja elegendőnek a természetben kiszolgáltatandó 4 öl fa értékéhez képest; végül a bemutatott uj

dijlevelet nem erősíti meg azon okból, mert a régi díjlevél nem mellékeltetett, hogy azzal az új díjlevél összehasonlítható lett volna; mindezeknél fogva utasítja a s.-keresztúri egyház presbyteriumát, a régi díjlevél fizetési tételeinek érvényben tartására. Erről a nevezett egyház előjárósága jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

46| Mindezen jegyzőkönyvi pontok hitelesítették.

Jegyzették: Sólyom Gyula 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 46. Fodor Pál világi jegyző 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. pontokat és a törvényszéki ítéletet. Szalóczy Pál aljegyző 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. pontokat.

Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye törvényszékének Miskolczon,
1895. aug. 28-án tartott ülésében felvett

J E G Y Z Ó K Ö N Y V E.

Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegyei bíróság Tóth János és érdektársai eger-lövői lakosok s lelkész-választásra jogosult egyház-községi tagoknak az eger-lövői ev. ref. egyház-községben folyó 1895. évi junius 3-án tartott és Balázs Ignác bezhidai h.-lelkésznek lelkészszé történt megválasztását eredményezett lelkész-választás ellen, a választás szabálytalansága indokából, f. évi junius hó 14-én benyújtott panaszos folyamodványát a mai napon és helyen tartott ülésében vizsgálat alá vévén, a bizonyítékok előleges beszerzése, tárgyalás megtartása és a bizonyítási eljárás befejezése után ez ügyben következő ítéletet hozott:

I t é l e t:

A Tóth János és érdektársai által az eger-lövői ev. ref. egyház-községben folyó 1895. junius 3-án megejtett és Balázs Ignác bezhidai h.-lelkésznek lelkészszé történt megválasztását eredményezett választás ellen f. évi junius hó 14-én benyújtott panasznak hely adatik: Balázs Ignác h.-lelkésznek, az eger-lövői ev. ref. egyház-község lelkészévé történt megválasztatása, az egyházi törvények 233. §-a *d)* pontjába ütköző szabálytalanság miatt megsemmisítetik.

Az eger-lövői egyház presbyteriuma utasittatik, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után a választási eljárást és pedig az egyházi törvények 211. §-ában megjelölt intézkedéstől kezdve . . . ismételje. . .

Egyidejűleg K. Tóth István, Miklós János, Nagy Kálmán tanító cserépfalusi, ugyszintén Atkóczy Sámuel eger-lövői lakos ev. ref. egyháztagok; mint panaszolt és a választás megsemmisítését maga után vont, szabálytalanság főelőidézői ellenében az egyházi törvények 234. §-a *b)* pontja alapján és értelmében a fegyelmi eljárás megrendeltetik, s annak foganatba vételével az esperesi hivatal megbizatik. Egyszermind K. Tóth István, Miklósi János, Nagy Kálmán tanító cserépfalusi; valamint Atkári Sámuel eger-lövői lakosok, az egyházi törvények 233. §-a *f)* pont utolsó bekezdése értelmében köteleztetnek

17 frt vizsgálati és eljárási költségen Tóth János és érdektársai panaszos felek javára, különbeni végrehajtás terhe alatt 15 nap alatt egyetemlegesen megfizetni.

Ezenitélet az eger-lövői ev. ref. egyház-község presbyteriumának kiadatni; valamint Kis-Tóth István, Miklósi János, Nagy Kálmán cserépfalusi és Atkári Sámuel eger-lövői lakosokkal közölni rendeltetik.

Kelt mint fent.

Lengyel Sámuel,

e.-m. gondnok, világi elnök.

Tóth Dániel,

esp. bírósági egyh. elnök.

Fodor Pál,

jegyző.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. A gyűlés megnyitása.
2. Esperesi féléves jelentés.
3. Megemlékezes Giczey Miklós vattai lelkész elhunytáról.
4. A megválasztott tanácsbírák Mikuleczky István és Papszász Lajos, továbbá Szalóczy Pál egyházi aljegyző az esküt leteszik.
5. A noszvaji egyház jelenti, hogy Tóth Kálmánt 500 frtos díjlevél mellett megválasztotta tanítónak s a módosított díjlevelet megerősítés végett felterjeszti, a megválasztott tanító állomásán megerősítetik, a tanítói díjlevél megerősítése a második tanítói állomás rendezéséig függőben hagyatott.
6. A tiszakeszti egyház jelentése arról, hogy a tanítók természetbeni járandóságokat pénzre változtatta s egy gyermek tandíját 3 frtban állapította meg, mint ideiglenes jellegű intézkedés, tudomásul vétetett.
7. Az ároktői egyház ismételten betérjeszti kérvényeit az iránt, hogy Petrák István által hagyományozott s az egyház által eladott ingatlanok eladása úgy az egyházmegye, mint a ft. e. kerület által jóváhagyassék és megerősítessék s ezen adás-vevési szerződés a ft. e. kerülethez pártolólág felterjesztetett.
8. A ládházai egyház az iránt kérvényez, hogy az egyház képviselője, Fekete János és Posta Katalin mint vevők között a nyéki 179. sz. tjkvben 294. hr. szám alatt foglalt 788 □ öl területű szőlőföld fölött 1868. decz. 10-én létrejött adás-vevési szerződést jóváhagyni s megerősítés végett felterjeszteni legyen kegyes e. m. közgyűlésünk. Jóváhagyatott s felterjesztetett.
9. A vattai tanító javadalmazásához tartozó regále kártalanítási összegből hiányzó 20 frtnak visszatérítésére a szükséges lépések megtétettek.
10. A dorogmai egyház kérvénye, — melyben 250 frt segélyt kér — felterjesztetett.
11. A heő-bábai egyház által betérjesztett kivetési kulcs, miután azon körülmény, hogy azt a közgyűlés tárgyalta és elfogadta, jegyzőkönyvileg nem igazoltatott, visszautaltatott.
12. A heő-bábai egyház a Szondy-Kenessey alapítvány megnyerése céljából pártolólág felterjesztetik.
13. A heő-bábai egyház 100 frt domesztikai segélyre ajánlatik
14. Somody János bábai lelkész kérelme teljesíthető nem volt.
15. A zsérczi egyház 300 frt domesztikai segélyre ajánlatik.
16. A poroszlói egyház presbyteriumának intézkedései jóváhagyatnak, Égető Irma megválasztott tanítónő állomásán megerősítetik.

17. Thury Sándor jelenti, hogy az egyház tulajdonát képező tagbirtok 100 frtért nyilvános árverésen, haszonbérbe adatott, tudomásul vétetett.
18. A cserépi egyház presbyteriuma jelenti, hogy tőkepénze után 307 frt 10 kr. kamat folyt be — jelentése tudomásul vétetett.
19. Az egyházak látogatása eddigi gyakorlat szerint továbbra is január vagy február hóban eszközöltetik.
20. Fogarasy Jenő, mint a tanítói egyesület elnöke tudatja, hogy a tanítói egyesület 25 évi fennállása alkalmából f. é. szept. 25-én Miskolcra ünnepélyt rendez s arra egyházmegyénket meghívja.
21. A mályi leányegyház presbyteriuma kérelme teljesítettik, a mennyiben a pénzügyi választmány figyelmébe ajánlatik és 200 frt domesztikai segély nyerhetése végett felterjesztetik.
22. Szalóczy Pál árvizkárosult lelkész a hollandi tárból 200 frt segélyben való részesülés végett felterjesztetik.
23. A maktári egyház 457 frt domesztikai segélyre ajánlatik.
24. Az eger-lövői egyház előljáróságának intézkedése a II. tanítói állomás szervezésére nézve jóváhagyatik, a betérjesztett díjlevél az államszegély megnyeréséig visszatétetik.
25. Tóth Ferenc jelentése tudomásul vétetik s a polgári községgel kötött szerződés megerősítettik.
26. Nagy Károly, Nagy Simon tanítók, Czövek Istvánné özvegy tanítóné segélykérvényök a pénzügyi választmányhoz tételnek át.
27. A vattai egyház által betérjesztett kivetési kulcs megerősítettik.
28. Az egyházlátogatóság kirendeltetik.
29. A Sárospatakon tartandó e. kerületi gyűlésre képviselők küldettek.
30. Tavaszai gyűlésünk helyéül az emödi egyház tűzetik ki.
31. Segédlelkészek elhelyeztetnek.
32. Bárczay Miklós e. m. tanácsbíró lemondása nem fogadtatik el.
33. Az országos özvegy-árvatár alapszabályainak bírálata.
34. Az időszaki tanács tagjai megválasztattak.
35. Simon János elválasztott keresztesi lelkész beerősítettik.
36. Szabó Bertalan elválasztott papi-lelkész beerősítettik.
37. Erdélyi András és Czecz András segéd-lelkészek egyház megénkbe bekebelezettek.
38. Szölledi János, Nagy Kálmán tanítók új államásaikon megerősítettik.
39. Filep Ilona, Szathmári Ferenc állomásaikon megerősítettik.
40. A tanügyi bizottság jelentése tudomásul vétetett.
41. A zsérczi egyház jelentése tudomásul vétetett s nevezett egyház előljárósága az egyházi törvények 27. §. 14. pontja értelmében a kamatok pontos behajtására utasítottik.
42. Ugyancsak a zsérczi egyház lelkészének terjedelmes jelentése tudomásul vétetett — az azokban felsoroltakra az intézkedés megtétetett.
43. Ágoston Sándor kegydíjas lelkész kérelme teljesíthető nem lévén, elutasítottik.
44. Marsalkó Endre diós-győri lelkész jelentése a magtári tartozások rendezése s biztosítása tárgyában tudomásul vétetett.
45. Mindezen j. könyvi pontok hitelesítettik.
Törvényszéki ügy.

